

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om teaterdrift i København m. v.

Fremsat den 16. januar 1957 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

Lov nr. 62 af 12. april 1889 om teaterdrift i København ophæves.

§ 2.

Dramatiske værker, der før 1889 har hørt til Det kongelige Teaters repertoire, og til hvis opførelse teatret i medfør af

§ 2 i den ophævede lov hidtil har bevaret sin eneret, kan andre teatre i København og på Frederiksberg dog først opføre uden samtykke af Det kongelige Teater, når dette har undladt at opføre vedkommende værk enten i 10 år regnet fra dettes seneste opførelse inden denne lov eller i 5 på hinanden følgende år efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ifølge Det kgl. Teaters privilegium af 11. september 1750 havde teatret eneret på opførelse af skuespil i København. Denne eneret ophævedes ved lov nr. 62 af 12. april 1889 med den undtagelse, at der i tiden fra den 1. oktober til den 30. april ikke uden tilladelse af undervisningsministeren må opføres skuespil eller opera på fremmede sprog (hvortil dog ikke henregnes norsk og svensk) eller ballet af nogen udenlandsk trup (§ 1). Endvidere bestemmes det, at intet privat teater må opføre noget til Det kgl. Teaters repertoire hørende stykke, med mindre Det kgl. Teater ikke har bragt stykket til opførelse i løbet af 10 på hinanden følgende år, hvilken tidsfrist Det kgl. Teaters bestyrelse dog kan forkorte over for værker, som den ikke agter at lade opføre (§ 2). Ifølge praksis forstås loven af 1889 således, at denne eneret ikke blot gælder de stykker, der i 1889 hørte til teatrets repertoire, men ethvert stykke, der bringes til opførelse på teatret. Endelig bestemmes det, at bevillingshaverne under deres bevillingsfortabelse ikke må erhverve fremmede — hvortil dog ikke henregnes norske og svenske — forfatteres eller komponisters dramatiske værker på en sådan

måde, at Det kgl. Teaters adgang til opførelse af disse indskrænkes (§ 4).

Da Det kgl. Teaters eneret betyder et ikke uvæsentligt indgreb i de københavnske privatteatres opførelsesmuligheder, har spørgsmålet om en ophævelse eller begrænsning af eneretten været drøftet gentagne gange.

Det af justitsministeriet i 1938 nedsatte udvalg angående privatteatrenes forhold fremsatte i sin i 1942 afgivne betænkning forslag til en lov om udøvelse af teatervirksomhed, hvorved bl. a. loven af 12. april 1889 skulle ophæves, dog således, at lovforslagets § 9 indeholdt en bestemmelse, der med visse modifikationer svarede til 1889-lovens § 2. Det var dog ikke lykkedes at opnå enighed i udvalget om denne løsning, idet et mindretal fastholdt ønsket om fuldstændig ophævelse af Det kgl. Teaters privilegier.

Det således skitserede lovforslag blev imidlertid ikke gennemført, og justitsministeriet nedsatte i 1949 et nyt udvalg om privatteatrenes forhold. I dette udvalg gik samtlige medlemmer med undtagelse af undervisningsministeriets repræsentant ind for en fuldstændig ophævelse af 1889-loven,